

Spis treści

Wykaz autorów

Przedmowa

1. Rozwój fizyczny oraz motoryczny dzieci i młodzieży

1.1. Rozwój osobniczy – podstawowe pojęcia

1.1.1. Sfery rozwoju i ich wzajemny związek

1.1.2. Dojrzałość

1.1.3. Etapy w rozwoju osobniczym

1.2. Rozwój fizyczny

1.2.1. Aspekty rozwoju fizycznego

1.2.2. Czynniki wpływające na rozwój fizyczny dzieci i młodzieży

1.2.3. Metody oceny rozwoju fizycznego

1.2.4. Długookresowe tendencje przemian w rozwoju fizycznym

1.2.5. Zaburzenia w rozwoju fizycznym dzieci i młodzieży

1.3. Rozwój motoryczny

1.3.1. Charakterystyka rozwoju motorycznego w wieku rozwojowym

1.3.2. Czynniki wpływające na rozwój motoryczny w dzieciństwie

1.3.3. Metody oceny rozwoju motorycznego dzieci i młodzieży

1.4. Charakterystyka rozwoju fizycznego i motorycznego w poszczególnych okresach wieku rozwojowego

1.4.1. Okres noworodkowy

1.4.2. Okres niemowlęcy

1.4.3. Okres poniemowlęcy

1.4.4. Okres przedszkolny

1.4.5. Młodszy wiek szkolny

1.4.6. Okres dojrzewania płciowego

1.4.7. Okres młodzińczy

2. Rozwój psychiczny dziecka

2.1. Rozwój dziecka i jego kryteria

2.1.1. Rozwój jako przyrost ilościowy

2.1.2. Rozwój jako osiągnięcie standardów

2.1.3. Rozwój jako ukierunkowane zmiany jakościowe

2.2. Przebieg rozwoju i mechanizmy zmian

2.2.1. Zmiany zachodzące w różnych sferach i ich integracja

2.2.2. Dynamika rozwoju, przebieg i kierunki zachodzących zmian

2.3. Charakterystyka rozwoju psychicznego w kolejnych okresach życia

2.3.1. Okres prenatalny

2.3.2. Okres noworodkowy

2.3.3. Okres niemowlęcy

2.3.4. Wczesne dzieciństwo

2.3.5. Okres przedszkolny

2.3.6. Młodszy wiek szkolny

2.3.7. Okres dorastania

2.3.8. Dorosłość

2.4. Psychologiczna diagnoza rozwoju

2.4.1. Diagnoza psychologiczna a diagnoza medyczna

2.4.2. Narzędzia oceny rozwoju a metody diagnozy psychologicznej

3. Żywnienie dzieci zdrowych

3.1. Zapotrzebowanie energetyczne

3.2. Zapotrzebowanie na białko

3.3. Zapotrzebowanie na tłuszcze

3.4. Zapotrzebowanie na węglowodany

3.5. Zapotrzebowanie na witaminy i składniki mineralne

- [3.5.1. Zapotrzebowanie na witaminy](#)
 - [3.5.2. Zapotrzebowanie na wapń i fosfor](#)
 - [3.6. Karmienie naturalne](#)
 - [3.6.1. Porównanie składu mleka kobiecego z mlekiem krowim](#)
 - [3.6.2. Właściwości ochronne pokarmu kobiecego](#)
 - [3.6.3. Zalety karmienia naturalnego](#)
 - [3.6.4. Wskazania i przeciwwskazania do karmienia naturalnego](#)
 - [3.7. Karmienie sztuczne niemowląt](#)
 - [3.7.1. Mieszanki początkowe](#)
 - [3.7.2. Mieszanki następne](#)
 - [3.7.3. Pokarmy uzupełniające](#)
 - [3.8. Zalecenia dotyczące dzieci w wieku 1–3 lat](#)
 - [3.9. Piramida zdrowego żywienia dzieci i młodzieży](#)
- [4. Diagnostyka prenatalna](#)
 - [4.1. Badania USG](#)
 - [4.2. Badania w 11.–13. tygodniu życia płodowego](#)
 - [4.3. Biochemiczne testy skriningowe](#)
 - [4.4. Badania w 18.–22. tygodniu życia płodowego](#)
 - [4.5. Diagnostyka kardiologiczna](#)
 - [4.5.1. Wskazania do badania echokardiograficznego płodu](#)
 - [4.6. Rezonans magnetyczny](#)
 - [4.7. Prenatalne badania inwazyjne](#)
 - [4.8. Przykładowe anomalie w diagnostyce prenatalnej](#)
 - [4.8.1. Patologia I trymestru ciąży](#)
 - [4.8.2. Patologia II trymestru ciąży](#)
 - [4.9. Ocena przedporodowa – III trymestr ciąży](#)
 - [4.10. Okres okołoporodowy](#)
 - [4.11. Terapia płodu](#)
 - [4.12. Poród noworodka z wadą serca wykrytą prenatalnie](#)
- [5. Badanie pediatryczne dziecka](#)

- 5.1. Charakter badania
- 5.2. Badanie podmiotowe – wywiad pediatryczny
- 5.3. Badanie przedmiotowe dziecka
 - 5.3.1. Zasady przeprowadzania badania przedmiotowego
 - 5.3.2. Oglądanie pacjenta
 - 5.3.3. Badanie palpacyjne
 - 5.3.4. Opukiwanie
 - 5.3.5. Osluchiwanie
- 5.4. Ocena stanu ogólnego i rozwoju fizycznego
 - 5.4.1. Stan ogólny
 - 5.4.2. Charakterystyka wybranych objawów klinicznych
 - 5.4.3. Ocena stanu ogólnego noworodka i jego dojrzałości morfologicznej
- 5.5. Badanie powłok ciała
 - 5.5.1. Skóra
 - 5.5.2. Przydatki skóry
 - 5.5.3. Obrzęki
- 5.6. Badanie głowy
 - 5.6.1. Oglądanie głowy
 - 5.6.2. Badanie palpacyjne głowy
 - 5.6.3. Osluchiwanie głowy
 - 5.6.4. Badanie nosa, jamy ustnej, gardła i uszu
 - 5.6.5. Badanie narządu wzroku
- 5.7. Badanie szyi
 - 5.7.1. Badanie tarczycy
 - 5.7.2. Ocena naczyń szyjnych
- 5.8. Badanie węzłów chłonnych
- 5.9. Badanie układu oddechowego
 - 5.9.1. Wywiad i charakterystyka wybranych objawów chorobowych
 - 5.9.2. Odrębności badania układu oddechowego u dzieci

5.10. Układ krążenia

5.10.1. Badanie podmiotowe układu krążenia

5.10.2. Badanie przedmiotowe serca

5.10.3. Badanie naczyń

5.11. Badanie jamy brzusznej

5.11.1. Badanie podmiotowe

5.11.2. Badanie przedmiotowe

5.12. Badanie układu moczowo-płciowego

5.12.1. Badanie podmiotowe

5.12.2. Badanie przedmiotowe

5.13. Badanie narządu ruchu

5.13.1. Oglądanie – postawa ciała

5.13.2. Badanie podmiotowe i przedmiotowe narządu ruchu

5.14. Badanie neurologiczne

5.14.1. Ocena rozwoju psychoruchowego

5.14.2. Badanie neurologiczne

5.14.3. Praktyczne wykonanie badania neurologicznego i niektórych odruchów

5.15. Ocena rozwoju fizycznego dziecka – pomiary antropometryczne

5.15.1. Masa ciała

5.15.2. Długość ciała (wzrost)

5.15.3. Inne pomiary

5.16. Dokumentacja medyczna

5.17. Badania profilaktyczne i bilanse zdrowia dzieci i młodzieży

6. Genetyczne uwarunkowania chorób

6.1. Wprowadzenie

6.2. Udział czynników genetycznych w etiopatogenezie chorób

6.3. Częstość występowania chorób genetycznych

6.4. Molekularne podstawy dziedziczenia

6.4.1. Struktura i funkcja DNA

- 6.4.2. Geny mitochondrialne
 - 6.4.3. Patologia molekularna
 - 6.4.4. Struktura i funkcja chromosomów
 - 6.4.5. Mitoza i mejoza
- 6.5. Zasady diagnostyki chorób genetycznych
- 6.6. Metody analizy genomu człowieka do celów klinicznych
 - 6.6.1. Metody analizy DNA
 - 6.6.2. Metody badania chromosomów
 - 6.6.3. Testy genetyczne
- 6.7. Choroby monogenowe
 - 6.7.1. Choroby autosomalne dominujące
 - 6.7.2. Choroby autosomalne recesywne
 - 6.7.3. Choroby sprzężone z chromosomem X
- 6.8. Aberracje chromosomowe
 - 6.8.1. Zespoły będące wynikiem aberracji chromosomów autosomalnych
- 6.9. Choroby kompleksowe (wieloczynnikowe)
- 6.10. Inne rodzaje genetycznych uwarunkowań chorób
 - 6.10.1. Choroby uwarunkowane mutacjami w genomie mitochondrialnym
 - 6.10.2. Rodzicielskie piętno genomowe
- 6.11. Profilaktyka i leczenie chorób genetycznych
 - 6.11.1. Poradnictwo genetyczne
- 7. Choroby okresu noworodkowego
 - 7.1. Zasady resuscytacji noworodka
 - 7.1.1. A – udrożnienie dróg oddechowych
 - 7.1.2. B – wentylacja
 - 7.1.3. C – masaż zewnętrzny serca
 - 7.1.4. D – leki
 - 7.2. Układ oddechowy
 - 7.2.1. Rozwój płuc

7.2.2. Zespół zaburzeń oddychania

7.2.3. Dysplazja oskrzelowo-płucna

7.2.4. Odma opłucnowa u noworodka

7.2.5. Bezdechy

7.2.6. Zespół aspiracji smółki

7.2.7. Zapalenie płuc u noworodka

7.2.8. Przemijający szybki oddech noworodka

7.3. Układ krążenia

7.3.1. Odrębności układu krążenia w okresie noworodkowym

7.3.2. Niewydolność krążenia z powodów innych niż wada serca

7.3.3. Przetrwały przewód tętniczy u noworodków urodzonych przedwcześnie

7.4. Układ nerwowy

7.4.1. Rozwój ośrodkowego układu nerwowego

7.4.2. Krwawienia okołokomorowe i dokomorowe, zawał przykomorowy, krwawienia śródmiaższowe

7.4.3. Leukomalacja okołokomorowa

7.4.4. Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych u noworodka

7.4.5. Okołoporodowa encefalopatia niedokrwienno-niedotlenieniowa

7.4.6. Mózgowe porażenie dziecięce

7.5. Narządy zmysłów

7.5.1. Retinopatia wcześniaków

7.5.2. Zanik nerwu wzrokowego

7.5.3. Zasady badań przesiewowych słuchu u noworodków

7.5.4. Niedosłuch

7.6. Układ pokarmowy

7.6.1. Rozwój układu pokarmowego

7.6.2. Specyfika przewodu pokarmowego noworodka

7.6.3. Nietolerancja żywienia u noworodka

- 7.6.4. Żywienie noworodków urodzonych przedwcześnie i urodzonych o czasie
- 7.6.5. Refluks żołądkowo-przełykowy u noworodków
- 7.6.6. Martwicze zapalenie jelit
- 7.6.7. Atrezja przełyku
- 7.6.8. Atrezja dwunastnicy
- 7.6.9. Atrezja jelita czczego i krętego
- 7.6.10. Niedrożność smółkowa jelita
- 7.6.11. Niedokonany zwrot jelit
- 7.6.12. Znaczenie diagnostyki obrazowej w wadach przewodu pokarmowego wywołujących niedrożność
- 7.7. Żółtaczka fizjologiczna noworodka
- 7.8. Zakażenia okresu noworodkowego
 - 7.8.1. Zakażenia wewnątrzmaciczne
 - 7.8.2. Zakażenie Streptococcus agalactiae (grupa B)
 - 7.8.3. Zakażenia wrodzone (TORCHS)
 - 7.8.4. Zakażenia późne (szpitalne)
 - 7.8.5. Posocznica noworodków
- 7.9. Układ moczowy
 - 7.9.1. Zakażenie układu moczowego u noworodków
 - 7.9.2. Ostra niewydolność nerek u noworodka
- 7.10. Zespół nagłej śmierci
- 7.11. Noworodek z hipotrofią
- 8. Wrodzone wady metabolizmu
 - 8.1. Zasady diagnostyki i leczenia wrodzonych wad metabolizmu
 - 8.1.1. Noworodkowy skrining populacyjny
 - 8.1.2. Zespół intoksykacji
 - 8.1.3. Dziecko wiotkie
 - 8.1.4. Zespół Reye’o-podobny
 - 8.1.5. Hipoglikemia
 - 8.1.6. Encefalopatia padaczkowa

- 8.1.7. Kwasica metaboliczna
- 8.1.8. Hiperamonemia
- 8.1.9. Inne nieprawidłowe objawy kliniczne
- 8.2. Zaburzenia metabolizmu aminokwasów
 - 8.2.1. Acydurie organiczne
 - 8.2.2. Hiperamonemie wrodzone
 - 8.2.3. Zaburzenia metabolizmu fenyloalaniny i tyrozyny
 - 8.2.4. Zaburzenia metabolizmu aminokwasów rozgałęzionych
 - 8.2.5.. Zaburzenia metabolizmu aminokwasów siarkowych i kobalaminy
 - 8.2.6. Zaburzenia metabolizmu glicyny – hiper-glicynemia nieketotyczna
 - 8.2.7. Zaburzenia transportu aminokwasów – lizynuryczna nietolerancja białka
 - 8.2.8. Zaburzenia metabolizmu biotyny – deficyt biotynidazy
- 8.3. Zaburzenia metabolizmu energetycznego
 - 8.3.1. Choroby mitochondrialne
 - 8.3.2. Zaburzenia utleniania kwasów tłuszczowych i ketogenezy
 - 8.3.3. Zaburzenia biosyntezy i transportu kreatyny
- 8.4. Zaburzenia metabolizmu węglowodanów
 - 8.4.1. Zaburzenia metabolizmu galaktozy i fruktozy
 - 8.4.2. Glikogenozy
 - 8.4.3. Zaburzenia glikolizy cyklu Krebsa i glukoneogenezy
- 8.5. Zaburzenia metabolizmu pentozy
 - 8.5.1. Deficyt transaldolazy
 - 8.5.2. Deficyt izomerazy rybozo-5-fosforanowej
- 8.6. Zaburzenia metabolizmu lipoprotein
 - 8.6.1. Hipolipoproteinemia i hiperlipoproteinemia
 - 8.6.2. Hipercholesterolemia rodzinna
- 8.7. Choroby lizosomalne

- 8.7.1. Mukopolisacharydozy
 - 8.7.2. Sfingolipidozy
 - 8.7.3. Deficyt lizosomalnej kwaśnej lipazy
 - 8.7.4. Mukolipidozy
 - 8.7.5. Oligosacharydozy
 - 8.7.6. Ceroidolipofuscynozy neuronalne
- 8.8. Choroby peroksysomalne
 - 8.8.1. Adrenoleukodystrofia sprzężona z chromosomem X
- 8.9. Zaburzenia metabolizmu puryn i pirymidyn
 - 8.9.1. Zespół Lescha-Nyhana
 - 8.9.2. Deficyt liazy adenylobursztynianowej
- 8.10. Wrodzone zaburzenia glikozylacji
- 8.11. Zaburzenia neurotransmisji
 - 8.11.1. Zaburzenia metabolizmu amin biogennych
 - 8.11.2. Zaburzenia metabolizmu kwasu γ -aminomasłowego
 - 8.11.3. Zaburzenia metabolizmu pirydoksyny
- 9. Choroby układu oddechowego
 - 9.1. Rozwój i patofizjologia układu oddechowego
 - 9.1.1. Rozwój układu oddechowego w życiu płodowym
 - 9.1.2. Charakterystyka i odrębności budowy układu oddechowego u dzieci
 - 9.1.3. Badania czynnościowe układu oddechowego
 - 9.2. Symptomatologia chorób układu oddechowego
 - 9.2.1. Kaszel
 - 9.2.2. Duszność
 - 9.2.3. Świszczący oddech
 - 9.2.4. Bezdech
 - 9.2.5. Ból w klatce piersiowej
 - 9.2.6. Krwioplucie
 - 9.3. Zakażenia układu oddechowego
 - 9.3.1. Zapalenie oskrzeli

- [9.3.2. Zapalenie oskrzelików](#)
 - [9.3.3. Zapalenie płuc](#)
 - [9.3.4. Płyn w jamie opłucnej](#)
 - [9.3.5. Ropień płuc](#)
 - [9.3.6. Gruźlica](#)
 - [9.3.7. Mykobakteriozy](#)
 - [9.3.8. Grzybice płuc](#)
 - [9.3.9. Choroby pasożytnicze układu oddechowego](#)
 - [9.4. Choroby przewlekłe układu oddechowego](#)
 - [9.4.1. Wady wrodzone układu oddechowego](#)
 - [9.4.2. Przewlekła choroba płuc](#)
 - [9.4.3. Zespół dyskinetycznych rzęsek](#)
 - [9.4.4. Mukowiscydoza \(zwłóknienie torbielowate\)](#)
 - [9.4.5. Rozstrzenie oskrzeli](#)
 - [9.4.6. Śródmiąższowe choroby płuc](#)
 - [9.4.7. Choroby śródmiąższowe wieku niemowlęcego](#)
 - [9.4.8. Choroby ogólnoustrojowe powodujące zmiany w układzie oddechowym](#)
 - [9.4.9. Odczyny polekowe](#)
 - [9.4.10. Nowotwory układu oddechowego](#)
 - [9.5. Inne choroby układu oddechowego](#)
 - [9.5.1. Odma opłucnowa](#)
 - [9.5.2. Niewydolność oddychania](#)
- [10. Choroby układu krążenia](#)
 - [10.1. Diagnostyka Chorób Układu Krążenia U Dzieci](#)
 - [10.2. Symptomatologia kliniczna chorób układu krążenia u dzieci](#)
 - [10.2.1. Badanie podmiotowe](#)
 - [10.2.2. Badanie przedmiotowe](#)
 - [10.3. Metody diagnostyczne w kardiologii dziecięcej](#)
 - [10.3.1. Zdjęcie przeglądowe klatki piersiowej](#)
 - [10.3.2. Badanie elektrokardiograficzne \(EKG\)](#)

- 10.3.3. Badanie echokardiograficzne
- 10.3.4. Badanie radioizotopowe
- 10.3.5. Diagnostyczne cewnikowanie serca
- 10.3.6. Tomografia komputerowa (TK)
- 10.3.7. Rezonans magnetyczny (MR)
- 10.4. Zmiany w układzie krążenia po urodzeniu
 - 10.4.1. Krążenie płodowe, krążenie przejściowe i krążenie u noworodka
 - 10.4.2. Przetrwale nadciśnienie płucne
- 10.5. Wrodzone wady serca
 - 10.5.1. Częstość występowania i etiologia wrodzonych wad serca u dzieci
 - 10.5.2. Diagnostyka prenatalna wrodzonych wad serca
 - 10.5.3. Przetrwale przewód tętniczy
 - 10.5.4. Ubytek przegrody międzyprzedsionkowej
 - 10.5.5. Ubytek przegrody międzykomorowej
 - 10.5.6. Ubytek przegrody przedsionkowo-komorowej (kanał przedsionkowo-komorowy)
 - 10.5.7. Przewodozależne wrodzone wady serca
 - 10.5.8. Przełożenie wielkich pni tętniczych
 - 10.5.9. Koarktacja aorty
 - 10.5.10. Przerwanie ciągłości łuku aorty
 - 10.5.11. Zwężenie drogi odpływu lewej komory
 - 10.5.12. Zespół hipoplazji lewego serca
 - 10.5.13. Całkowity nieprawidłowy płucny spływ żylny
 - 10.5.14. Atrezja zastawki trójdzielnej
 - 10.5.15. Zwężenie drogi odpływu prawej komory
 - 10.5.16. Tetralogia Fallota
 - 10.5.17. Atrezja drogi odpływu prawej komory z ubytkiem przegrody międzykomorowej

- 10.5.18. Atrezja drogi odpływu prawej komory bez ubytku przegrody międzykomorowej
- 10.5.19. Wspólny pień tętniczy
- 10.5.20. Anomalia Ebsteina
- 10.5.21. Wrodzone wady zastawki dwudzielnej
- 10.6. Niewydolność serca
- 10.7. Zaburzenia rytmu serca
 - 10.7.1. Metody diagnostyczne w rozpoznawaniu zaburzeń rytmu serca
 - 10.7.2. Zaburzenia czynności węzła zatokowo-przedsionkowego
 - 10.7.3. Bloki przedsionkowo-komorowe
 - 10.7.4. Zaburzenia przewodzenia śródkomorowego
 - 10.7.5. Napadowy częstoskurcz nadkomorowy i przedsionkowo-komorowy
 - 10.7.6. Trzepotanie przedsionków
 - 10.7.7. Migotanie przedsionków
 - 10.7.8. Komorowe zaburzenia rytmu serca
 - 10.7.9. Kanałopatie
 - 10.7.10. Leczenie komorowych zaburzeń rytmu serca
- 10.8. Choroby mięśnia sercowego
 - 10.8.1. Zapalenie mięśnia sercowego
 - 10.8.2. Klasyfikacja kardiomiopatii u dzieci
 - 10.8.3. Kardiomiopatia rozstrzeniowa
 - 10.8.4. Kardiomiopatia przerostowa
 - 10.8.5. Kardiomiopatia restrykcyjna
 - 10.8.6. Arytmogenna kardiomiopatia prawej komory
- 10.9. Zmiany w układzie krążenia w chorobie kawasaki
- 10.10. Infekcyjne zapalenie wsierdzia
- 10.11. Nadciśnienie płucne

10.12. Nadciśnienie tętnicze u dzieci i młodzieży – zasady diagnostyki i leczenia

10.12.1. Definicje i klasyfikacja nadciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży

10.12.2. Normy ciśnienia tętniczego

10.12.3. Problemy interpretacyjne

10.12.4. Epidemiologia nadciśnienia tętniczego u dzieci

10.12.5. Etiologia nadciśnienia tętniczego u dzieci

10.12.6. Wskazania do badań przesiewowych

10.12.7. Postępowanie diagnostyczne

10.12.8. Ogólne zasady leczenia nadciśnienia tętniczego

10.12.9. Nadciśnienie tętnicze pierwotne

10.12.10. Wtórne postacie nadciśnienia tętniczego

10.12.11. Nadciśnienie tętnicze z nagłymi i pilnymi wskazaniami do leczenia

10.12.12. Nadciśnienie tętnicze u noworodka

10.12.13. Nadciśnienie tętnicze monogenowe

11. Gastroenterologia

11.1. Metody diagnostyczne w gastroenterologii

11.1.1. Badania endoskopowe

11.1.2. Dwudziestoczętrogodzinna pH-metria przełyku

11.1.3. Wodorowy test oddechowy

11.2. Choroby przewodu pokarmowego

11.2.1. Refluks żołądkowo-przełykowy; choroba refluksowa przełyku; przepuklina rozworu przełykowego

11.2.2. Kwasochłonne zapalenie błony śluzowej przełyku

11.2.3. Achalazja wpustu

11.2.4. Zapalenie błony śluzowej żołądka i choroba wrzodowa

11.2.5. Biegunka ostra

11.2.6. Biegunka przewlekła

- 11.2.7. Zaburzenia wchłaniania jelitowego (zespół złego wchłaniania)
- 11.2.8. Niewydolność jelit, zespół krótkiego jelita
- 11.2.9. Celiakia (enteropatia glutenozależna, choroba trzewna)
- 11.2.10. Alergia pokarmowa i nietolerancje pokarmowe
- 11.2.11. Zespół rozrostu bakteryjnego (zespół ślepej pętli)
- 11.2.12. Enteropatia z utratą białka (enteropatia wysiękowa)
- 11.2.13. Wrzodziejące zapalenie jelita grubego
- 11.2.14. Choroba Leśniowskiego-Crohna
- 11.2.15. Choroba Hirschsprunga
- 11.2.16. Wymioty
- 11.3. Zaburzenia czynnościowe przewodu pokarmowego
 - 11.3.1. Zaburzenia czynnościowe u niemowląt i małych dzieci (0–4 lat)
 - 11.3.2. Zaburzenia czynnościowe występujące u dzieci i młodzieży (4–15 lat)
- 11.4. Polipy jelita grubego
 - 11.4.1. Polipy młodzieńcze
 - 11.4.2. Młodzieńcza polipowatość rodzinna
 - 11.4.3. Zespół Peutza-Jeghersa
 - 11.4.4. Rodzinna polipowatość gruczolakowata
 - 11.4.5. Zespół Gardnera
- 11.5. Ciała obce i krwawienia z przewodu pokarmowego
 - 11.5.1. Ciało obce w przewodzie pokarmowym
 - 11.5.2. Krwawienie z przewodu pokarmowego
- 11.6. Choroby wątroby
 - 11.6.1. Cholestaza niemowlęca
 - 11.6.2. Zespół Alagille’a
 - 11.6.3. Postępująca rodzinna cholestaza wewnątrzwątrobową
 - 11.6.4. Zarośnięcie przewodów żółciowych
 - 11.6.5. Torbiele dróg żółciowych

- 11.6.6. Niedobór α 1-antytrypsyny (niedobór α 1-antyproteazy)
- 11.6.7. Choroba Wilsona
- 11.6.8. Zespół Gilberta
- 11.6.9. Zespół Dubina-Johnsona
- 11.6.10. Zespół Rotor
- 11.6.11. Żółtaczka związana z karmieniem piersią
- 11.6.12. Zespół Criglera-Najjara typu I
- 11.6.13. Zespół Criglera-Najjara typu II
- 11.6.14. Autoimmunizacyjne zapalenie wątroby
- 11.6.15. Pierwotne stwardniające zapalenie dróg żółciowych
- 11.6.16. Toksyczne (polekowe) uszkodzenia wątroby
- 11.6.17. Niealkoholowa choroba stłuszczeniowa wątroby
- 11.6.18. Ostra niewydolność wątroby
- 11.6.19. Marskość i przewlekła niewydolność wątroby
- 11.6.20. Encefalopatia wątrobowa
- 11.6.21. Nadciśnienie wrotne
- 11.6.22. Przeszczepianie wątroby
- 11.6.23. Kamica żółciowa
- 11.7. Choroby trzustki
 - 11.7.1. Trzustka dwudzielną
 - 11.7.2. Trzustka obrączkowata
 - 11.7.3. Mukowiscydoza (zwłóknienie torbielowate trzustki)
 - 11.7.4. Zespół Shwachmana-Diamonda
 - 11.7.5. Ostre zapalenie trzustki
 - 11.7.6. Przewlekłe zapalenie trzustki
 - 11.7.7. Dziedziczne zapalenie trzustki
- 11.8. Trudności w karmieniu u dzieci
- 12. Choroby układu krwiotwórczego
 - 12.1. Fizjologia układu krwiotwórczego w okresie rozwojowym
 - 12.1.1. Układ czerwonokrwinkowy
 - 12.1.2. Układ białokrwinkowy

- 12.1.3. Układ płytkotwórczy
 - 12.1.4. Objętość krwi krążącej
- 12.2. Metody badania układu krwiotwórczego u dzieci
- 12.3. Niedokrwistość
 - 12.3.1. Niedokrwistości związane z zaburzonym wytwarzaniem erytrocytów
 - 12.3.2. Niedokrwistość związana ze skróconym czasem przeżycia erytrocytów (hemolityczna)
- 12.4. Choroby układu granulopoezy i związane z zaburzeniem funkcji granulocytów
- 12.5. Limfocyty i choroby układu chłonnego
 - 12.5.1. Powiększone węzły chłonne
 - 12.5.2. Śledziona i zaburzenia jej funkcji
- 12.6. Zaburzenia układu krzepnięcia krwi
 - 12.6.1. Postępowanie z dzieckiem w przypadku wystąpienia objawów skazy krwotocznej
 - 12.6.2. Hemofilia
 - 12.6.3. Choroba von Willebranda
 - 12.6.4. Choroba krwotoczna noworodków
 - 12.6.5. Małopłytkowość
 - 12.6.6. Trombastenia Glanzmanna
- 12.7. Choroby nowotworowe układu krwiotwórczego
 - 12.7.1. Epidemiologia i patogeneza nowotworów układu krwiotwórczego
 - 12.7.2. Wczesne objawy sugerujące nowotwór układu krwiotwórczego
 - 12.7.3. Ostra białaczka limfoblastyczna
 - 12.7.4. Ostra białaczka szpikowa
 - 12.7.5. Przewlekła białaczka szpikowa
- 12.8. Zespoły mielodysplastyczne

12.9. Rola lekarza poz w leczeniu i monitorowaniu dzieci z nowotworami układu krwiotwórczego

13. Choroby nowotworowe u dzieci

13.1. Część ogólna

13.1.1. Epidemiologia nowotworów w Polsce

13.1.2. Etiologia i patogeneza

13.1.3. Różnice między nowotworami dorosłych i dzieci

13.1.4. Rozpoznawanie nowotworów u dzieci

13.1.5. Ogólne zasady leczenia nowotworów u dzieci

13.2. Choroby nowotworowe układowe

13.2.1. Chłoniak Hodgkina

13.2.2. Chłoniaki nieziarnicze

13.2.3. Histiocytoza z komórek Langerhansa

13.3. Nowotwory lite

13.3.1. Nowotwory mózgu

13.3.2. Nerwiak zarodkowy (neuroblastoma)

13.3.3 Guz Wilmsa (nephroblastoma)

13.3.4. Mięsak prążkowanokomórkowy i inne mięsaki tkanek miękkich

13.3.5. Nowotwory złośliwe kości

13.3.6. Nowotwory germinalne

13.3.7. Siatkówczak

13.3.8. Nowotwory wątroby

13.4. Nowotwory nabłonkowe – raki

13.5. Nowotwory łagodne i zmiany nowotworopodobne

13.5.1. Zmiany w kościach

13.5.2. Zmiany naczyniowe

14. Choroby układu moczowego

14.1. Wprowadzenie

14.1.1. Odreślności układu moczowego u dzieci

- 14.1.2. Badania laboratoryjne istotne dla rozpoznawania chorób układu moczowego
- 14.2. Zaburzenia w oddawaniu moczu
 - 14.2.1. Fizjologia oddawania moczu
 - 14.2.2. Zaburzenia związane z oddawaniem moczu
- 14.3. Zakażenia układu moczowego
- 14.4. Wrodzone wady nerek i układu moczowego
 - 14.4.1. Hipoplazja nerek
 - 14.4.2. Wady położenia i fuzji nerek
- 14.5. Torbielowatość nerek
 - 14.5.1. Autosomalna recesywna wielotorbielowatość nerek
 - 14.5.2. Autosomalna dominująca wielotorbielowatość nerek
 - 14.5.3. Nefronoftyzy
 - 14.5.4. Torbielowatość rdzenia nerek
 - 14.5.5. Torbielowatości nerek związane z mutacją HNF1 β
 - 14.5.6. Torbiele nabyte i torbiele proste
- 14.6. Glomerulopatie wrodzone
 - 14.6.1. Wrodzony i niemowlęcy zespół nerczycowy
 - 14.6.2. Zespół Alporta
- 14.7. Choroby kłębuszków nerkowych
 - 14.7.1. Idiopatyczny zespół nerczycowy
 - 14.7.2. Ogniskowe segmentalne stwardnienie (szkliwienie) kłębuszków nerkowych
 - 14.7.3. Kłębuszkowe zapalenie nerek
- 14.8. Cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek
 - 14.8.1. Ostre cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek
 - 14.8.2. Przewlekłe cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek
- 14.9. Zespół hemolityczno-mocznicowy
- 14.10. Tubulopatie
 - 14.10.1. Glikozuria nerkowa
 - 14.10.2. Cystynuria

- 14.10.3. Kwasica cewkowa proksymalna (nerkowa kwasica cewkowa typu 2)
- 14.10.4. Kwasica cewkowa dystalna (nerkowa kwasica cewkowa typu 1)
- 14.10.5. Zespół Barttera
- 14.10.6. Rodzinna hipomagnezemia z hiperkalciurią i nefrokalcynozą
- 14.10.7. Nefrogenna (nerkopochodna): moczówka prosta
- 14.10.8. Zespół Fanconiego
- 14.11. Kamica układu moczowego i nefrokalcynoza
- 14.12. Ostra niewydolność nerek
- 14.13. Przewlekła choroba nerek
- 14.14. Leczenie nerkozastępcze
 - 14.14.1. Dializa otrzewnowa
 - 14.14.2. Hemodializa
 - 14.14.3. Ciągłe żylna-żylna techniki oczyszczania pozaustrojowego
 - 14.14.4. Przeszczepienie nerki
- 15. Choroby układu nerwowego u dzieci
 - 15.1. Wprowadzenie
 - 15.1.1. Budowa i funkcja układu nerwowego
 - 15.1.2. Badanie neurologiczne dziecka, symptomatologia, objawy neurologiczne
 - 15.1.3. Badania diagnostyczne w neurologii dziecięcej
 - 15.2. Encefalopatia niedotlenieniowo- -niedokrwienne i mózgowe porażenie dziecięce
 - 15.2.1. Mózgowe porażenie dziecięce
 - 15.2.2. Encefalopatia niedotlenieniowo-niedokrwienne (ENN)
 - 15.3. Urazy głowy
 - 15.3.1. Krwaki podkaszne noworodków
 - 15.3.2. Złamania czaszki

- 15.3.3. Obrażenia wewnątrzczaszkowe
- 15.4. Nadciśnienie śródczaszkowe
- 15.5. Drgawki gorączkowe
- 15.6. Padaczka i inne stany napadowe
 - 15.6.1. Rodzaje napadów
 - 15.6.2. Zespoły padaczkowe
 - 15.6.3. Ogólne uwagi na temat leczenia padaczki
 - 15.6.4. Udzielanie pierwszej pomocy w czasie ataku padaczkowego
- 15.7. Choroby skórno-nerwowe
 - 15.7.1. Stwardnienie guzowate
 - 15.7.2. Nerwiakowłókniakowatość typu I
 - 15.7.3. Zespół Sturge'a-Webera
- 15.8. Bóle głowy
 - 15.8.1. Samoistne (pierwotne) bóle głowy
 - 15.8.2. Wtórne bóle głowy
 - 15.8.3. Neuralgia nerwów czaszkowych
- 15.9. Urazy mózgu u dzieci
- 15.10. Tiki i choroby pozapiramidowe
 - 15.10.1. Tiki i zespół Tourette'a
 - 15.10.2. Inne zaburzenia pozapiramidowe
- 15.11. Schorzenia przebiegające z objawami mózdkowymi
 - 15.11.1. Ostra ataksja mózdkowa
 - 15.11.2. Ostre zapalenie mózdku
 - 15.11.3. Choroba Friedreicha
 - 15.11.4. Zespół Kinsbourne'a (zespół opsoklonie-mioklonie)
- 15.12. Choroby rdzenia kręgowego
- 15.13. Choroby demielinizacyjne
 - 15.13.1. Stwardnienie rozsiane
 - 15.13.2. Ostre rozsiane zapalenie mózgu i rdzenia kręgowego

- 15.13.3. Spektrum zapalenia nerwu wzrokowego i rdzenia kręgowego
- 15.14. Choroby metaboliczne i zwyrodnieniowe układu nerwowego
 - 15.14.1. Ceroidolipofuscynozy neuronalne
 - 15.14.2. Neurodegeneracja z odkładaniem żelaza w mózgu
 - 15.14.3. Leukodystrofia metachromatyczna
 - 15.14.4. Leukodystrofia globoidalna (choroba Krabbego)
 - 15.14.5. Adrenoleukodystrofia sprzężona z chromosomem X
 - 15.14.6. Fenylketonuria klasyczna
 - 15.14.7. Zespół MELAS
- 15.15. Polineuropatie
 - 15.15.1. Choroba Charcota-Mariego-Totha
 - 15.15.2. Zespół Guillaina-Barrégo
- 15.16. Choroby nerwowo-mięśniowe
 - 15.16.1. Dystrofia mięśniowa typu Duchenne’a
 - 15.16.2. Rdzeniowy zanik mięśni
 - 15.16.3. Dystrofia miotoniczna
 - 15.16.4. Miastenia
- 15.17. Napady afektywnego bezdechu
- 15.18. Zespół gratyfikacji (onanizm niemowlęcy)
- 16. Wybrane zagadnienia z psychiatrii dzieci i młodzieży
 - 16.1. Proces diagnozy psychiatrycznej
 - 16.1.1. Wywiad zebrany od rodziców
 - 16.1.2. Wywiad zebrany od dziecka i badanie psychiatryczne
 - 16.1.3. Informacje uzyskane od nauczycieli
 - 16.1.4. Dane uzyskane z wystandaryzowanych kwestionariuszy i ustrukturyzowanych wywiadów diagnostycznych
 - 16.1.5. Badanie pediatryczne i neurologiczne
 - 16.1.6. Badania dodatkowe i konsultacje
 - 16.2. Leczenie w psychiatrii dzieci i młodzieży

- 16.2.1. Psychoedukacja
 - 16.2.2. Interwencje środowiskowe
 - 16.2.3. Metody psychoterapeutyczne
 - 16.2.4. Farmakoterapia
- 16.3. Zaburzenie ze spektrum autyzmu
- 16.4. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej (zaburzenie hiperkinetyczne)
- 16.5. Zaburzenia zachowania
- 16.6. Zaburzenia nastroju
 - 16.6.1. Depresja u dzieci i młodzieży
 - 16.6.2. Choroba afektywna dwubiegunowa
- 16.7. Zaburzenia lękowe
- 16.8. Zaburzenia pod postacią somatyczną i zaburzenia konwersyjne (dysocjacyjne)
 - 16.8.1. Zaburzenia pod postacią somatyczną
 - 16.8.2. Zaburzenia dysocjacyjne (konwersyjne)
 - 16.8.3. Postępowanie w zaburzeniach somatyzacyjnych i dysocjacyjnych
- 16.9. Zaburzenie obsesyjno-kompulsyjne i pokrewne
 - 16.9.1. Trichotillomania, dermatillomania i dysmorfofobia
 - 16.9.2. Zaburzenie obsesyjno-kompulsyjne
- 16.10. Zaburzenia odżywiania
 - 16.10.1. Jadłowstręt psychiczny
 - 16.10.2. Żarłoczność psychiczna
- 16.11. Zaburzenia psychiczne w chorobach somatycznych
 - 16.11.1. Astma
 - 16.11.2 Cukrzyca
 - 16.11.3. Choroby nowotworowe
- 17. Choroby układu wydzielania wewnętrznego
 - 17.1. Układ wydzielania wewnętrznego
 - 17.1.1. Rodzaje hormonów i ich działanie

- 17.1.2. Osie hormonalne i sprzężenia zwrotne
- 17.2. Zaburzenia wzrastania
 - 17.2.1. Zagadnienia ogólne
 - 17.2.2. Zwolnienie szybkości wzrastania i niski wzrost
 - 17.2.3. Przyspieszenie szybkości wzrastania i wysoki wzrost
- 17.3. Zaburzenia dojrzewania płciowego
 - 17.3.1. Zagadnienia ogólne
 - 17.3.2. Przedwczesne dojrzewanie
 - 17.3.3. Hipogonadyzm
 - 17.3.4. Hiperandrogenizacja u dziewcząt w okresie dojrzewania
- 17.4. Zaburzenia przemiany wodno-elektrolitowej
 - 17.4.1. Zagadnienia ogólne
 - 17.4.2. Moczówka prosta (centralna)
- 17.5. Choroby tarczycy
 - 17.5.1. Zagadnienia ogólne
 - 17.5.2. Niedoczynność tarczycy i hipotyreoza
 - 17.5.3. Nadczynność tarczycy i tyreotoksykoza
 - 17.5.4. Wole proste
 - 17.5.5. Wole guzkowe i rak tarczycy
- 17.6. Choroby kory nadnerczy
 - 17.6.1. Zagadnienia ogólne
 - 17.6.2. Zespół Cushinga
 - 17.6.3. Przewlekła niedoczynność kory nadnerczy (choroba Addisona)
- 17.7. Choroby rdzenia nadnerczy
 - 17.7.1. Zagadnienia ogólne
 - 17.7.2. Guz chromochłonny
- 17.8. Zaburzenia przemiany wapniowo-fosforanowej
 - 17.8.1. Zagadnienia ogólne
 - 17.8.2. Niedoczynność przytarczyc

- [17.8.3. Nadczynność przytarczyc](#)
 - [17.8.4. Krzywica](#)
 - [17.9. Cukrzyca u dzieci i młodzieży](#)
 - [17.10. Otyłość](#)
 - [17.10.1. Zagadnienia ogólne](#)
 - [17.10.2. Otyłość prosta](#)
 - [17.11. Poliendokrynopatie](#)
 - [17.12. Endokrynologiczne stany nagłace u noworodka i niemowlęcia](#)
 - [17.12.1. Zagadnienia ogólne](#)
 - [17.12.2. Zaburzenia rozwoju płci](#)
 - [17.12.3. Wrodzony przerost nadnerczy](#)
 - [17.12.4. Wrodzona niedoczynność tarczycy](#)
 - [17.12.5. Wrodzona nadczynność tarczycy](#)
 - [17.12.6. Wrodzona wielohormonalna niedoczynność przysadki](#)
 - [17.13. Względna niedoczynność hormonalna w stanach ciężkich](#)
- [18. Reumatologia wieku rozwojowego](#)
 - [18.1. Wprowadzenie i klasyfikacja](#)
 - [18.2. Zapalne choroby reumatyczne](#)
 - [18.2.1. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów](#)
 - [18.2.2. Młodzieńcze spondyloartropatie](#)
 - [18.2.3. Zapalenia stawów związane z czynnikami infekcyjnymi](#)
 - [18.2.4. Toczeń rumieniowaty układowy](#)
 - [18.2.5. Młodzieńcze zapalenie skórno-mięśniowe](#)
 - [18.2.6. Twardzina](#)
 - [18.2.7. Mieszana choroba tkanki łącznej](#)
 - [18.2.8. Niezróznicowana choroba tkanki łącznej](#)
 - [18.2.9. Zespół Sjögrena](#)
 - [18.2.10. Układowe zapalenie naczyń krwionośnych](#)
 - [18.3. Łagodny zespół nadmiernej ruchomości stawów](#)

18.4. Bóle wzrostowe

19. Choroby zakaźne

19.1. Wysypki w przebiegu chorób zakaźnych

19.1.1. Wysypki plamiste

19.1.2. Wysypki pęcherzykowe

19.1.3. Wysypki mieszane

19.2. Powiększenie węzłów chłonnych

19.2.1. Definicje

19.2.2. Choroby zakaźne przebiegające z powiększeniem węzłów chłonnych

19.3. Neuroinfekcje

19.3.1. Ogólna charakterystyka neuroinfekcji

19.3.2. Zakażenie Neisseria meningitidis

19.3.3. Zakażenie Streptococcus pneumoniae

19.3.4. Zakażenie Haemophilus influenzae typu b (Hib)

19.3.5. Zakażenia enterowirusowe

19.3.6. Kleszczowe zapalenie mózgu

19.3.7. Opryszczkowe zapalenie mózgu

19.3.8. Teżec (tetanus)

19.3.9. Wścieklizna

19.4. Sepsa

19.5. Ostre biegunki infekcyjne

19.6. Zakażenia wrodzone

19.6.1. Ogólna charakterystyka zakażeń wrodzonych

19.6.2. Toksoplazmoza wrodzona

19.6.3. Zespół różyczki wrodzonej

19.6.4. Cytomegalia wrodzona

19.6.5. Wrodzone i okołoporodowe zakażenia HSV

19.6.6. Kiła wrodzona

19.6.7. Wrodzone zakażenie parwowirusem B19

19.6.8. Zespół ospy wietrznej wrodzonej

19.7. Zakażenia wirusowe

19.7.1. Zakażenia wirusem opryszczki zwykłej

19.7.2. Zakażenia wirusem ospy wietrznej i półpaśca

19.7.3. Mononukleozą zakaźną

19.7.4. Odra

19.7.5. Świnka (nagminne zapalenie ślinianek przyusznych)

19.7.6. Różyczka

19.7.7. Zakażenia parwowirusem B19

19.7.8. Grypa

19.7.9. Zakażenia enterowirusowe

19.7.10. Wirusowe zapalenie wątroby

19.7.11. Zakażenie HIV

19.8. Zakażenia bakteryjne

19.8.1. Choroby wywoływane przez paciorkowce β -hemolizujące grupy A

19.8.2. Zakażenia gronkowcowe

19.8.3. Krztusiec

19.8.4. Borelioza (choroba z Lyme, krętkowica kleszczowa)

19.8.5. Jersinioza

19.8.6. Choroba kociego pazura

19.9. Zarażenia pasożytnicze

19.9.1. Owsica (enterobioza)

19.9.2. Glistnica

19.9.3. Tasiemczyce

19.9.4. Wągrzyca

19.9.5. Bąblowica

19.9.6. Giardioza (lamblioza)

19.9.7. Toksokaroza

19.9.8. Toksoplazmoza

19.9.9. Włośnica

19.9.10. Węgorczyca

19.9.11. Świerzb

19.9.12. Wszawica

19.9.13. Malaria

19.10. Profilaktyka chorób zakaźnych

19.10.1. Zapobieganie zakażeniom wrodzonym

19.10.2. Profilaktyka bierna

19.10.3. Chemioprophilaktyka pierwotna

19.10.4. Chemioprophilaktyka poekspozycyjna

20. Choroby układu odpornościowego i szczepienia ochronne

20.1. Układ odpornościowy

20.1.1. Odporność nieswoista

20.1.2. Odporność swoista

20.1.3. Patomechanizm odpowiedzi immunologicznej na zakażenia

20.1.4. Rozwój procesu autoimmunizacyjnego

20.2. Pierwotne niedobory odporności

20.2.1. Częstość występowania pierwotnych niedoborów odporności

20.2.2. Kiedy należy podejrzewać pierwotne zaburzenia odporności

20.2.3. Pierwotne niedobory odporności z przewagą defektu przeciwciał

20.2.4. Ciężki złożony niedobór odporności

20.2.5. Zespół Wiskotta-Aldricha

20.2.6. Zespół DiGeorge'a

20.2.7. Zespoły chorobowe związane z nadmierną łamliwością chromosomów

20.2.8. Choroby związane z nieprawidłową funkcją układu odporności

20.2.9. Pierwotne niedobory odporności predysponujące do rozwoju chorób autoimmunizacyjnych

20.2.10. Wrodzone defekty liczby i/lub funkcji komórek fagocytarnych

20.2.11. Zaburzenia autozapalne

20.2.12. Defekty układu dopełniacza

20.2.13. Pierwotne niedobory odporności związane z predyspozycją do poważnych zakażeń

20.3. Wtórne niedobory odporności

20.4. Szczepienia ochronne

20.4.1. Odpowiedź organizmu na szczepienia

20.4.2. Ogólne zasady wykonywania szczepień ochronnych

20.4.3. Program szczepień ochronnych

20.4.4. Niepożądane odczyny poszczepienne

20.4.5. Bezpieczeństwo szczepień

20.4.6. Źródła informacji dotyczące bezpieczeństwa szczepień

21. Choroby alergiczne

21.1. Astma

21.2. Alergiczny nieżyt nosa

21.3. Zespół alergii jamy ustnej

21.4. Pokrzywka i obrzęk naczynioruchowy (obrzęk Quinckego)

21.5. Anafilaksja (wstrząs anafilaktyczny)

21.6. Uczulenie na jad owadów błonkoskrzydłych

21.7. Nadwrażliwość na leki

21.8. Atopowe zapalenie skóry

22. Choroby narządu wzroku u dzieci

22.1. Różnice anatomiczne i fizjologiczne między narządem wzroku dziecka i osoby dorosłej

22.2. Rozwój widzenia u dziecka

22.3. Badanie okulistyczne

22.4. Wady refrakcji

22.4.1. Nadwzroczność

22.4.2. Krótkowzroczność

- 22.4.3. Astygmatyzm
- 22.4.4. Różnowzroczność
- 22.5. Zapalenia narządu wzroku u dzieci
 - 22.5.1. Zapalenia aparatu ochronnego
 - 22.5.2. Zapalenia przedniego odcinka gałki ocznej
 - 22.5.3. Zapalenia tylnego odcinka gałki ocznej
 - 22.5.4. Zapalenie nerwu wzrokowego
- 22.6. Choroby dróg łzowych
 - 22.6.1. Wrodzona niedrożność dróg łzowych
 - 22.6.2. Zapalenie woreczka łzowego
 - 22.6.3. Wrodzona przepuklina (torbiel) woreczka łzowego
- 22.7. Choroby soczewki
 - 22.7.1. Zaćma
 - 22.7.2. Przemieszczenie soczewki u dzieci
- 22.8. Jaskra wieku dziecięcego
 - 22.8.1. Jaskra pierwotna wrodzona
 - 22.8.2. Jaskra młodzieńcza otwartego kąta
- 22.9. Zez
- 22.10. Wrodzone wady rozwojowe narządu wzroku
 - 22.10.1. Wady rozwojowe oczodołu
 - 22.10.2. Wady rozwojowe gałki ocznej
 - 22.10.3. Wady rozwojowe powiek i aparatu łzowego
 - 22.10.4. Wady rozwojowe rogówki
 - 22.10.5. Wady rozwojowe spojówki i twardówki
 - 22.10.6. Wady rozwojowe tęczówki
 - 22.10.7. Wady rozwojowe soczewki
 - 22.10.8. Wady rozwojowe siatkówki
 - 22.10.9. Wady rozwojowe nerwu wzrokowego
- 22.11. Nowotwory narządu wzroku
 - 22.11.1. Mięsak prądkowanokomórkowy
 - 22.11.2. Guzy przerzutowe do oczodołu

- 22.11.3. Glejak nerwu wzrokowego
- 22.12. Urazy narządu wzroku
- 23. Otolaryngologia – wybrane zagadnienia
 - 23.1. Zapalenia uszu
 - 23.1.1. Ostre zapalenie ucha środkowego
 - 23.1.2. Przewlekłe zapalenie ucha środkowego
 - 23.1.3. Powikłania stanów zapalnych uszu
 - 23.2. Niedosłuch
 - 23.2.1. Niedosłuch wrodzony
 - 23.2.2. Niedosłuch nabyty
 - 23.2.3. Nagła głuchota
 - 23.3. Zapalenia zatok przynosowych
 - 23.3.1. Ostre zapalenie zatok przynosowych
 - 23.3.2. Przewlekłe zapalenie zatok przynosowych
 - 23.3.3. Powikłania zapalenia zatok przynosowych
 - 23.4. Wady wrodzone i nabyte nosa
 - 23.4.1. Niedrożność nozdrzy tylnych
 - 23.4.2. Torbiele i przetoki grzbietu nosa
 - 23.4.3. Skrzywienie przegrody nosa
 - 23.5. Zapalenie krtani
 - 23.5.1. Ostre podgłośniowe zapalenie krtani
 - 23.5.2. Ostre zapalenie nagłośni
 - 23.6. Wady wrodzone i nabyte krtani
 - 23.6.1. Laryngomalacja
 - 23.6.2. Zwężenie chrząstki pierścieniowatej
 - 23.6.3. Torbiele krtani
 - 23.6.4. Porażenie strun głosowych
 - 23.6.5. Naczyniaki krtani
 - 23.7. Przerost pierścienia chłonnego Wildeyera
 - 23.7.1. Przerost migdałka gardłowego
 - 23.7.2. Przerost migdałków podniebiennych

- 23.7.3. Przerost migdałka językowego
 - 23.8. Włókniak młodzieńczy
 - 23.9. Zapalenia gardła i ich powikłania miejscowe
 - 23.9.1. Zapalenie gardła
 - 23.9.2. Ropień okołomigdałkowy
 - 23.9.3. Ropień przestrzeni przygardłowej
 - 23.10. Ciała obce
- 24. Wybrane zagadnienia z chirurgii, urologii, neurochirurgii i ortopedii dziecięcej
 - 24.1. Chirurgia dziecięca
 - 24.1.1. Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego
 - 24.1.2. Wgłobienie
 - 24.1.3. Martwicze zapalenie jelit
 - 24.1.4. Przerostowe zwięźnienie odźwiernika
 - 24.1.5. Wrodzona przepuklina przeponowa
 - 24.1.6. Atrezja przełyku
 - 24.1.7. Atrezja dwunastnicy
 - 24.2. Urologia dziecięca
 - 24.2.1. Wodonercze
 - 24.2.2. Odpływ pęcherzowo-moczowodowy
 - 24.2.3. Zdwojenie moczowodu
 - 24.2.4. Zastawki cewki tylnej
 - 24.2.5. Zespół wynicowania i wierzchniactwa
 - 24.2.6. Zaburzenia różnicowania płci
 - 24.2.7. Spodziectwo
 - 24.3. Neurochirurgia dziecięca
 - 24.3.1. Wodogłowie
 - 24.3.2. Otwarte wady dysraficzne cewy nerwowej
 - 24.4. Ortopedia dziecięca
 - 24.4.1. Budowa kości rosnącej

24.4.2. Złamania dystalnych końców kości promieniowej i łokciowej

24.4.3. Złamania trzonów kości przedramienia

24.4.4. Złamania obojczyka

24.4.5. Złamania nadkłykciowe kości ramiennej

24.4.6. Złamania trzonu kości ramiennej

24.4.7. Złamania trzonu kości udowej

25. Postępowanie w stanach zagrożenia życia u dzieci

25.1. Sepsa i wstrząs septyczny

25.2. Zatrucia u dzieci

25.3. Urazy u dzieci

25.3.1. Urazy głowy

25.3.2. Urazy klatki piersiowej

25.3.3. Urazy jamy brzusznej

25.3.4. Oparzenia

25.4. Stany krytyczne neurologiczne

25.4.1. Stan padaczkowy

25.4.2. Utrata przytomności

25.5. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa

25.5.1. BLS – resuscytacja krążeniowo-oddechowa bezprzyrządowa dziecka/niemowlęcia

25.5.2. ALS – resuscytacja krążeniowo-oddechowa przyrządowa dziecka/niemowlęcia

25.5.3. BLS – resuscytacja krążeniowo-oddechowa bezprzyrządowa dorosłego

25.5.4. ALS – resuscytacja krążeniowo-oddechowa przyrządowa dorosłego

25.5.5. Etyka prowadzenia resuscytacji

25.5.6. Szacowanie masy ciała dziecka

25.6. Ostra niewydolność oddechowa

- 25.6.1. Uwarunkowania anatomiczno-fizjologiczne układu oddechowego dziecka
- 25.6.2. Postępowanie wstępne u dziecka z dusznością niezależnie od przyczyny
- 25.6.3. Stridor
- 25.6.4. Zapalenie krtani
- 25.6.5. Zapalenie nagłośni
- 25.6.6. Zapalenie oskrzelików
- 25.6.7. Stan astmatyczny
- 25.6.8. Krztusiec
- 25.6.9. Inne zaburzenia i choroby prowadzące do ostrych zaburzeń oddychania
- 25.7. Ostra niewydolność krążenia – wstrząs
 - 25.7.1. Klasyfikacja i definicje
 - 25.7.2. Manifestacja kliniczna ostrej niewydolności krążenia – wstrząsu
 - 25.7.3. Leczenie niewydolności krążenia
- 26. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej u dzieci
 - 26.1. Patogeneza zaburzeń wodno-elektrolitowych
 - 26.2. Hiponatremia
 - 26.3. Hipernatremia
 - 26.4. Hipokaliemia
 - 26.5. Hiperkaliemia
- 27. Badania i normy w pediatrii
 - 27.1. Normy rozwojowe
 - 27.1.1. Standardy WHO rozwoju fizycznego dzieci w wieku 0–5 lat
 - 27.1.2. Krajowe zakresy referencyjne rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży w wieku 3–18 lat
 - 27.2. Gastroenterologia i hepatologia – badania histopatologiczne
 - 27.2.1. Wątroba

27.2.2. Przewlekłe choroby zapalne jelita cienkiego i choroba trzewna

27.3. Nefrologia i hipertensjologia

27.3.1. Normy ciśnienia tętniczego

27.3.2. Normy grubości kompleksu błona wewnętrzna–błona środkowa (IMT) tętnic szyjnych wspólnych i tętnic udowych powierzchownych

27.3.3. Normy laboratoryjne

27.3.4. Testy czynnościowe nerek

27.4. Choroby układu krążenia

27.4.1. Parametry zapisu EKG

27.5. Choroby układu odporności i szczepienia ochronne

27.6. Normy podstawowych parametrów ocenianych we krwi

Przypisy